

Taxon *Asparagus setaceus*

Název taxonu	Asparagus setaceus
Vědecký název taxonu	Asparagus setaceus
Jména autorů, kteří taxon p...	(Kunth) Jessop (1966; 1850 jako...
Český název	chřest péřitý
Synonyma (zahradnický pou..	Asparagus plumosus Baker
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Asparagus

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše, Usambarská oblast, Kapská květenná říše a Kapská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Natalu a Transvaalu po Mozambique a Zimbabwe

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt - světlé a suché lesy
Pěstitelská skupina	Liána a Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	ovíjivé svěže zelené rostliny s vícenásobně a planárně větvenými stonky, odvětvujícími konečně v drobná lineární kladodia
Kořen	adventivní kořeny z krátkého rhizomu
Výhony	zprvu obloukovitě vzpřímené, později ovíjivé, lysé, spirálně odvětvené v homalotropicky stavěný obrost se svazčitými nitkovitými kladodiiemi
Listy	silně redukované v zakřivené, ostnité šupiny
Květenství	krátké hrozny s odčlánkovánými, poniklými, vesměs terminálními kvítky
Květy	drobné, stejnoobalné, trojčetné, diplostemonické, krémově bílé
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	kulaté červené dvou- až třísemenné bobule
Semena	oblá, černá, poměrně velká
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelná (s prakticky však nepěstovaným) <i>Asparagus africanus</i> Lam. s hrozny místy latnatě větvenými (kvítky úžlabní i terminální)
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Říjen
Konec doby kvetení	Leden
Doba kvetení - poznámka	v domovině výrazně sezónní kvetení (od srpna do září, od listopadu do prosince dle ekotypu), v kultivaci kvete nepravidelně

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	výsevy (klíčí ve tmě!!) po vzejítí 10 klux, optimum k produkci stonků k řezu 30-40 klux, méně než 2 klux: prakticky bez přírůstků; k udržení kvality v bytech nejméně 2 klux
Faktor tepla	výsevy 22°C-28°C, produkce v létě 24°C - náročnější než jiné druhy, ani v zimě ne pod 20°C/16°C, za nižších teplot chlorózy
Faktor vody	voda nejvýše středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr (chlor do 300 mg, sodík 150 mg); přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK
Faktor půdy	propustný lehký substrát - provzdušněný borkou, polystyrénem, ve vrstvě min. 0.2 m vysoké; pH 5.0-6.0, EC do 1.4-1.8 mS/cm, 3-4 kg NPK / m ³
Faktor půdy - vápnostřežný	✓
Faktor půdy - poznámka	pozor na negativní důsledky příliš kyselých substrátů (hádátka atd.)

Užité vlastnosti

Použití	rostliny pro řez zeleně, hrnkové květiny
Choroby a škůdci	početné askomycety (Colletotrichum, Alternaria, Haematonectria, Myrothecium, Rhizoctonia, Clypeosphaeria, Leptosphaeria, Diaporthe, Mycosphaerella, Melanospora, Richonia, Phomatospora, Sclerotinia, Pleospora, Pyrenopeziza, Gibberella, Zopfia, Sclerotinia a další); ze škůdců mšice (Idiopterus, Macrosiphium), molice (Trialeurodes), třásněnky (Frankliniella), štítenky (Pulvinaria, Coccus, Saissetia), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), hádátka (Meloidogyne, Paratrichodorus, Dolichodorus, Criconemella a další)
Doporučený spon pro výsad..	produkce: výsadba na vyhřívané stoly nebo v hrmkách, 36-44 rostlin na m ² s výtěžností 360-400 (600) stonků z m ² (asi 40% v I.jakostní třídě)

Množení

Množení	Předpěstování sadby a „in vitro“ (mikropropagace)
---------	---

Množení - poznámka	výsevy: osivo uchovatelné 18 měsíců při 2°C, klíčivost do 60% (cca 25 tisíc zm / kg); tkáňové kultury: disky z mladých výhonů
Mezihrnky	obvykle pikýrování rostlin v 8. (16.) týdnu po vzejití do 8 cm hrnků
Konečné hrnky	12 cm hrnky (30-36 hrnků na m ² - za příliš těsného rozestavění žloutnutí a opad kladodí!) po dalších osmi týdnech kultivace
Retardace	hydroxychinolinsulfáty (8-HQS) a hemihydrochloridy aminooxyacetátů (AOA) výrazně zvyšují trvanlivost řezaných stonků
Květní tvorba	pravděpodobně fotokumulativní; v produkci nežádoucí
Doba kultivace	k produkci řezané zeleně zhruba tři - čtyři roky
Odrůdy	několik málo odrůd lišících se habituelně (´Minor´, ´Pyramidalis´)

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky	v ročním obratu rodu <i>Asparagus</i> na VBN (hrnkové a řezané květiny) činí podíl <i>A. setaceus</i> 4.41 mil.eur (řezaná zeleň: 36.67 mil.stonků - nejvíce "extra veren" a "lang getopt") a 176 tis.eur (245 tisíc prod.hrnků)
Poznámka	Obermeyer (1985) přiznává skupině <i>Protasparagus</i> statut rodu a rekombinuje <i>A. plumosus</i> jako <i>Protasparagus setaceus</i> (Kunth.) Oberm.; Malcomber & Demissew (1992) akceptují skupinu toliko na úrovni podrodu, zatímco Ito & al. (2008) ji shledávají parafylatickou
Odkazy	• Jessop J.P. (1966): The genus <i>Asparagus</i> in Southern Africa, <i>Bothalia</i> 9 (1): 31-96; Malcomber S.T. & Demissew S. (1992): The statut of <i>Protasparagus</i> and <i>Myrsiphyllum</i> in the <i>Asparagaceae</i>, <i>Kew Bulletin</i> 48 (1): 63-77; Marino A.& al. (2003): Production and pos

Grafické přílohy

